

a 326/2008. (XI. 28.) MÖK határozat melléklete

Hajdú-Bihar Megyei Önkormányzat Közoktatási Esélyegyenlőségi Terve

2008. november

Tartalom

Bevezetés	3. oldal
I. Helyzetelemzés	6. oldal
1. Hajdú-Bihar megye földrajzi elhelyezkedése	6. oldal
2. Településhálózat	6. oldal
3. Népeség, foglalkoztatottság	8. oldal
4. Adatok a szociális helyzetről	9. oldal
5. Hajdú-Bihar megye gazdaságának jellemzői	9. oldal
6. Hajdú-Bihar megye oktatásának jellemzői	12. oldal
7. A megyei önkormányzat közoktatási intézményhálózata	14. oldal
8. Az intézmények jellemző adatai	15. oldal
9. A helyzetelemzés összegzése	39. oldal
II. Intézkedési terv	40. oldal
1. A megyei önkormányzat kötelezettségei és felelőssége	40. oldal
2. Akcióterv	41. oldal
3. Megvalósítás	46. oldal
4. Monitoring és nyilvánosság	47. oldal
5. Konzultáció és visszacsatolás	48. oldal

BEVEZETÉS

A Közoktatási Esélyegyenlőségi Helyzetelemzés (KEH) elkészítésének alapvető célja: az esélyegyenlőség biztosítása a gyermekek, tanulók azon csoportjai számára, amely csoportok a közoktatás bármely szintjén valamilyen hátránnyal küzdenek.

Kiemelten fontosnak tartjuk a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint a tanulási nehézséggel küzdők számára a többi gyermekkel egyenlő esély biztosítását. Ezt a célt csak pozitív diszkriminációval lehet elérni, amely ezen csoportok előnyben részesítését jelenti.

Törvényi felhatalmazás:

A 2003. évi CXXV. törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról kimondja, hogy:

„Az Országgyűlés elismerve minden ember jogát ahhoz, hogy egyenlő méltóságú személyként élhessen, azon szándékától vezérelve, hogy hatékony jogvédelmet biztosítson a hátrányos megkülönböztetést elszenvedők számára, kinyilvánítva azt, hogy az esélyegyenlőség előmozdítása elsősorban állami kötelezettség, tekintettel az Alkotmány 54. § (1) bekezdésére, 70/A. §-ára, valamint a Köztársaság nemzetközi kötelezettségeire és az európai közösségi jog vívmányaira a következő törvényt alkotja:

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. § Az egyenlő bánásmód követelménye alapján a Magyar Köztársaság területén tartózkodó természetes személyekkel, ezek csoportjaival, valamint a jogi személyekkel és a jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetekkel szemben e törvény rendelkezései szerint azonos tisztelettel és körültekintéssel, az egyéni szempontok azonos mértékű figyelembevételével kell eljárni.

2. § Az egyenlő bánásmód követelményére vonatkozó, külön jogszabályokban meghatározott rendelkezéseket e törvény rendelkezéseivel összhangban kell alkalmazni.

Az alábbi paragrafusokban pedig az oktatási-nevelési folyamatokban határozza meg az egyenlő bánásmód, esélyegyenlőség szempontjait:

27. § (1) Az egyenlő bánásmód követelménye kiterjed minden olyan nevelésre, oktatásra, képzésre,

a) amely államilag jóváhagyott vagy előírt követelmények alapján folyik, vagy

b) amelynek megszervezéséhez az állam

ba) közvetlen normatív költségvetési támogatást nyújt, vagy

bb) közvetve - így különösen közterhek elengedése, elszámolása vagy adójóváírás útján hozzájárul (a továbbiakban együtt: oktatás).

(2) Az egyenlő bánásmód követelményét az (1) bekezdésben meghatározott oktatással összefüggésben érvényesíteni kell különösen

a) az oktatásba történő bekapcsolódás feltételeinek meghatározása, a felvételi kérelmek elbírálása,

b) az oktatás követelményeinek megállapítása és a követelménytámasztás,

c) a teljesítmények értékelése,

- d) az oktatáshoz kapcsolódó szolgáltatások biztosítása és igénybevétele,
  - e) az oktatással összefüggő juttatásokhoz való hozzáférés,
  - f) a kollégiumi elhelyezés és ellátás,
  - g) az oktatásban megszerezhető tanúsítványok, bizonyítványok, oklevelek kiadása,
  - h) a pályaválasztási tanácsadáshoz való hozzáférés, valamint
  - i) az oktatásban való részvétellel összefüggő jogviszony megszüntetése során.
- (3) Az egyenlő bánásmód követelményének megsértését jelenti különösen valamely személy vagy csoport
- a) jogellenes elkülönítése egy oktatási intézményben, illetve az azon belül létrehozott tagozatban, osztályban vagy csoportban,
  - b) olyan nevelésre, oktatásra való korlátozása, olyan nevelési, oktatási rendszer vagy intézmény létesítése, fenntartása, amelynek színvonala nem éri el a kiadott szakmai követelményekben meghatározottakat, illetve nem felel meg a szakmai szabályoknak, és mindezek következtében nem biztosítja a tanulmányok folytatásához, az állami vizsgák letételéhez szükséges, az általában elvárható felkészítés és felkészülés lehetőségét.
- (4) Az oktatási intézményekben nem működhetnek olyan szakkörök, diákkörök és egyéb tanulói, hallgatói, szülői vagy más szervezetek, amelyek célja más személyek vagy csoportok lejáratása, megbélyegzése vagy kirekesztése.

28. § (1) Nem sérti az egyenlő bánásmód követelményét, ha az oktatást csak az egyik nembeli tanulók részére szervezik meg, feltéve, hogy az oktatásban való részvétel önkéntes, továbbá emiatt az oktatásban résztvevőket semmilyen hátrány nem éri.

(2) Nem sérti az egyenlő bánásmód követelményét, ha

- a) közoktatási intézményben a szülők kezdeményezésére és önkéntes választása szerint,
- b) felsőoktatási intézményben a hallgatók önkéntes részvétele alapján olyan vallási vagy más világnézeti meggyőződésen alapuló, továbbá kisebbségi vagy nemzetiségi oktatást szerveznek, amelynek célja vagy tanrendje indokolja elkülönült osztályok vagy csoportok alakítását; feltéve, hogy emiatt az oktatásban résztvevőket semmilyen hátrány nem éri, továbbá ha az oktatás megfelel az állam által jóváhagyott, államilag előírt, illetve államilag támogatott követelményeknek.

(3) A 27. § (2) bekezdésének a) pontjától a nyelvi vagy kulturális önazonosság megőrzését szolgáló, illetve egyházi, kisebbségi vagy nemzetiségi oktatási intézmény tekintetében jogszabály eltérően rendelkezhet.

29. § Törvény vagy törvény felhatalmazása alapján megalkotott kormányrendelet az iskolarendszeren belüli, valamint az iskolarendszeren kívüli oktatásban részt vevők meghatározott körére - az oktatással, képzéssel összefüggésben - előnyben részesítési kötelezettséget írhat elő.”

Az intézkedési tervet össze kell hangolni a közoktatási intézményeinek működését és pedagógiai munkáját szabályozó dokumentumokkal, az önkormányzati intézkedési tervvel (a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény 89.§-a alapján), és önkormányzati minőségirányítási intézkedési tervvel.

A hazai és nemzetközi forrásokra kiírt közoktatási célú pályázatokon való részvétel feltétele, hogy az e törvény 105. §-a alapján készített intézkedési terv tartalmazza a gyermekek, tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedéseket. A pályázatok elbírálásánál – az előírt feltételek megléte esetén – előnyben kell részesíteni azt a közoktatási intézményt fenntartó társulást, amelynek tagjai között olyan önkormányzat is található, amely szerepel a hátrányos helyzetű települések jegyzékén, továbbá azt a közoktatási intézményt fenntartó települést és társulást,

amelynek az illetékességi területén a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, tanulók összes gyermekhez, tanulóhoz viszonyított aránya eléri a huszonöt százalékot. Az esélyegyenlőséget szolgáló intézkedések meghatározását az oktatásért felelős miniszter útmutató kiadásával segíti. E rendelkezéseket a többcélú kistérségi társulás tekintetében is alkalmazni kell.

I. HELYZETELEMZÉS

1. Hajdú-Bihar megye földrajzi elhelyezkedése

Hajdú-Bihar megye az 1950-es közigazgatási rendezés során Bihar magyarországi részének és Hajdú vármegyének az egyesítésével, illetve néhány Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei település hozzácsatolásával jött létre. A Magyarország keleti részén, az Észak-alföldi régióban található megyét északról Borsod-Abaúj-Zemplén és Szabolcs-Szatmár-Bereg, délről Békés, nyugatról Jász-Nagykun-Szolnok megyék, keletről pedig Románia határolják.

Budapestről Hajdú-Bihar a 4-es számú főúton, illetve Polgárig az M3-as autópályán keresztül közelíthető meg, amelyhez a megyeszékhely a 35-ös úttal csatlakozik. Debrecen távolsága a fővárostól a legrövidebb útvonalon 220 km.

Tájföldrajzi szempontból Hajdú-Bihar 6.211 km²-es területének északkeleti részét a homokbuckás Nyírség déli tája, közepét a kiváló talajadottságokkal rendelkező löszös Hajdúság, nyugati-északnyugati részét a Közép-Tisza vidékhez tartozó festői Hortobágy és a Borsodi-ártér, míg déli harmadát a Berettyó-Körösök vidék kistájai (Nagy- és Kis-Sárrét, Berettyó-Kálló köze, Érmellék, Bihari-sík) alkotják.

A Tiszántúl közlekedési és vonalas infrastruktúrájának gerincét a Budapest-Szolnok-Püspökladány-Debrecen-Nyíregyháza forgalmi tengely jelenti, amely országos térszerkezeti vonalnak is tekinthető. Ez a fontos makroregionális tengely egyszersmind a megye meghatározó térszerkezeti vonala is, többek között Püspökladány, Hajdúszoboszló, Debrecen, Hajdúhadház és Téglás is ennek mentén helyezkedik el. Elsősorban nemzetközi jelentősége emeli ki a Püspökladány-Berettyóújfalú-Biharkeresztes (Nagyvárad) vonalat, amely mellett fontos regionális térszerkezeti tengely még a Debrecen-Hajdúböszörmény-Polgár-Tiszaújváros (Miskolc) útvonal. Kisebb a szerepe a Debrecen-Nyírbátor-Mátészalka és a Debrecen-Tiszafüred között húzódó regionális tengelyeknek, viszont a Dél-Tiszántúl forgalma szempontjából alapvető jelentősége van a Debrecen-Derecske-Berettyóújfalú-Szeghalom-Békéscsaba-Szeged regionális térszerkezeti vonalnak.

2. Településhálózat

Hajdú-Bihar megyében az átlagosnál kevesebb a településszám, hiszen itt mindössze 82 település található, melyből a megyeszékhely, Debrecen megyei jogú város, 20 város, 10 nagyközség, 51 pedig község. A megye négy legnépesebb és legnagyobb kiterjedésű városa Debrecen, Hajdúböszörmény, Hajdúnánás, Hajdúszoboszló. A települések átlagos népességszáma mintegy 7000 fő, ami a vidéki átlag több mint kétszerese. Ez egyrészt Debrecennek a maga 200 ezer feletti lakos számával, valamint a megye középső és keleti részén található nagy határú, és nagy népességszámú településeknek köszönhető.

A Hajdúságban és a Hortobágy peremén egymás szomszédságában közép- és kisvárosok megszakítatlan települését figyelhetjük meg, ahol a városi ellátó funkciók csak a saját közigazgatási határig érvényesülnek. Ezzel szemben a megye keleti részén, a Dél-Nyírségben és különösen Biharban jóval sűrűbb a településhálózat, itt kisebb határú és alacsonyabb népességű községek dominálnak. A megye városai – Debrecen kivételével – néhány

évtizeddel ezelőtt tipikus mezővárosok voltak. Sajátos szint képviselnek közöttük a Hajdúvárosok.

A megyében a városokat Debrecen mellett hosszú időn át csak a hajdúvárosok képviselték (Hajdúböszörmény, Hajdúnánás és Hajdúszoboszló). E városok a megye középső és északi részén, földrajzilag egymáshoz közel, más településektől távol helyezkednek el. A megye déli és délkeleti részének városnélkülisége tudatos településfejlesztési politikát igényelt. Ennek eredményeként az Elnöki Tanács 1979. január 1-jével Berettyóújfalu nagyközséget, 1986. január 1-jével Püspökladány nagyközséget várossá nyilvánította. Az 1980-as évek végétől azonban felgyorsult a várossá nyilvánítás folyamata, Balmazújváros, Biharkeresztes, Derecske, Hajdúdorog, Hajdúhadháztéglás (szétválásuk után Hajdúhadház és Téglás), Létavértes, Nádudvar, Nyíradony, Polgár, Tiszacsege, Komádi, Vámospércs, Kaba és Hajdúsámson is bekerült a városok sorába.

A városok sorából kiemelkedő jelentőségű a megyeszékhely Debrecen, amelynek történetéhez a legszorosabb szálakkal kapcsolódik a megye fejlődése. A megyeszékhely 200 ezer főt meghaladó lakosságával a legnépesebb vidéki város az országban, itt koncentrálódik a megye népességének közel 40%-a. A városok sorából ki kell még emelni a második legnépesebb Hajdúböszörményt, a Hajdúkerület egykori székhelyét, valamint az Európa szerte híres fürdővárost, Hajdúszoboszlót, amely amellet, hogy a megye egyik legkorábbi települése, egyszersmind a harmadik legnépesebb is. Ugyancsak meg kell említeni Berettyóújfalut, amely a bihari rész sokoldalú városi központja.

Többcélú Kistérségi Társulások Hajdú-Bihar megyében

1. Balmazújvárosi Kistérségi Többcélú Társulás
2. Bihari Önkormányzatok Többcélú Kistérségi Társulása
3. Derecske-Létavértesi Kistérség Többcélú Társulás
4. Hajdúhadházi Többcélú Kistérségi Társulás
5. Hajdúsági Többcélú Kistérségi Társulás
6. Hajdúszoboszlói Kistérségi Többcélú Társulás
7. Polgári Kistérség Többcélú Társulás
8. Sárréti Többcélú Kistérségi Társulás
9. Debrecen-Mikepércs Kistérség Többcélú Társulása

3. Népeség, foglalkoztatottság

Hajdú-Bihar Magyarország negyedik legnépesebb megyéje, a népesség száma 2002. január 1-én 552 478 fő volt, amely az ország népességének 5,4%-át jelenti. A népsűrűség értéke 88,9 fő/km², amely alig magasabb az Észak-alföldi régió átlagánál, viszont 20 fővel alatta marad az országos népsűrűségnek. A megye igen jelentős mértékben urbanizált, a lakosság 78,1%-a városokban él.

Az élveszületési arányszám Hajdú-Bihar megyében magasabb, a halálozási arányszám viszont alacsonyabb az országos értéknél. Ebből adódóan a természetes szaporodás az országosan tapasztalhatónál kedvezőbb, de az utóbbi években sajnos egyre romló értékekkel jellemezhető, a 2001-es esztendőben 750 fős fogyás volt tapasztalható (1,3‰). A belföldi vándorlás egyenlege szintén gyenge negatívummal rendelkezett 2001-ben, az elvándorlók száma 322-vel volt magasabb a megyébe betelepülők számánál. A tényleges szaporodást vizsgálva azonban azt tapasztalhatjuk, hogy megye értékei még mindig igen kedvezőnek mondhatók országos összehasonlításban, az 1990-2001 közötti időszakban ugyanis az ország népessége 1,7%-kal csökkent, míg a megye népessége 0,7%-kal nőtt az évtized első felét jellemző kedvező adatoknak köszönhetően.

Demográfia

Lakónépesség száma	543 802
Állandó népesség száma	555 592
Állandó népességből a 0-2 évesek száma	16 836
Állandó népességből a 3-5 évesek száma	17 031
Állandó népességből a 6-14 évesek száma	56 901
Állandó népességből a 15-18 évesek száma	30 214
Állandó népességszám változása 1990-2006 (- / +)	- 8880

(2007. év végi adatok)

Népességvándorlás

Belföldi vándorlási különbözet:	- 1 323
Belföldi odavándorlás:	22 841
Belföldi elvándorlás:	24 164
Természetes szaporodás, fogyás (-):	- 1 055
Nemzetközi vándorlási különbözet:	- 662

A megyében 2002. év folyamán a legalább 5 főt foglalkoztató vállalkozásoknál, valamint a költségvetési és társadalombiztosítási intézményeknél átlagosan mintegy 119 ezer fő állt alkalmazásban. Ez a foglalkoztatottak körének 500 fő feletti bővülését jelentette a korábbi évekhez képest. A teljes munkaidőben foglalkoztatottak havi bruttó átlagkeresete 2002. évben

101 ezer forint körül alakult, ami magasabb a korábbi évhez képest mintegy 22%-al, viszont az országos átlaghoz képest csaknem 20%-al (21 ezer Ft-tal) alacsonyabb.

Hajdú-Bihar megyében 2003. április végén 29737 fő regisztrált munkanélkülit tartottak nyilván a kirendeltségek, amely 5,9%-os növekedés az előző év azonos időszakához képest. A növekedésben legnagyobb mértékben a könnyűipar foglalkoztatási nehézségei játszanak szerepet. A munkanélküliségi mutató 8,33%.

A regisztrált munkanélküliek legnagyobb létszámú csoportját a maximum nyolc általános iskolai osztályt végzetek alkotják, arányuk meghaladja a 47%-ot. Magas a szakmunkásképzőt és szakiskolát végzetek létszáma is (32,9%). A középiskolát végzetek részesedése 17,1%, az utóbbi években megszaporodó diplomás munkanélküliek aránya pedig 2,7%.

Országos adatok ismeretében azt mondhatjuk, hogy Hajdú-Bihar a munkanélküliséggel leginkább sújtott megyék rangsorában a negyedik Borsod-Abaúj-Zemplén, Szabolcs-Szatmár-Bereg és Nógrád megyéket követve.

4. Adatok a szociális helyzetről

(2007. év végi adatok)

	Összesen
Munkanélküliek száma a településen	38 788
Ebből tartósan munkanélküli	22 375
Hányan kapnak rendszeres szociális segélyt?	17 874
Hány gyermek után igényelnek rendszeres gyermekvédelmi támogatást?	42 589

A megyei foglalkoztatottságról bővebb információk a <http://earnk.afsz.hu> weboldalon találhatóak.

5. Hajdú-Bihar megye gazdaságának jellemzői

Hajdú-Bihar megye mezőgazdasága

Megyénk 621.056 ha összterületével az ország negyedik legnagyobb megyéje. A mezőgazdaságilag művelt terület 544.472 ha, melyből 334.203 ha-os szántó területével megyénk a második helyet foglalja el az országos rangsorban. Ez meghatározza a megye jelentőségét a mezőgazdasági termelés szempontjából.

Az ökológiai adottságok szinte minden növény termesztésének megfelelnek. A mezőgazdaság átalakulása a rendszerváltással kezdődött meg. A struktúra átalakításra jellemző, hogy míg 1990-ben 41 állami gazdaság és gazdasági társulás, valamint 82 mezőgazdasági termelőszövetkezet volt, addig 2001-ben már összesen 2546 vállalkozás (ebből 930 társas vállalkozás) működött a mezőgazdaság, erdőgazdálkodás és halászati nemzetgazdasági ágban.

A szervezetek számának gyarapodása mellett csökkent az alkalmazásban állók száma. 1990-ben a nagyüzemi gazdaságokban 38500 fő dolgozott, 2001-ben pedig a négy főnél többet foglalkoztató szervezeteknél csak 10000 fő állt munkaviszonyban.

A mezőgazdasági szervezetek társas formái mellett fontos tényezőként jelentkeznek az egyéni, valamint a családi gazdaságok. A megye földterületének fele az egyéni gazdaságok használatában van.

A szervezeti átalakulás a földterület művelési ágak szerinti megoszlását kisebb mértékben befolyásolta. A földterületnek 14,3%-a a művelés alól kivett terület. A növénytermesztésen belül kukorica, búza, napraforgó, cukorrépa és burgonya a meghatározó.

Az állattenyésztés a megye mezőgazdasági termelésének legnagyobb értékét adó ágazata, az alaptevékenységen belüli részaránya több mint 45%. A szarvasmarha-tenyésztési ágazat a megye állattenyésztésének meghatározó része. A 2002 december 30-i KSH-adatok szerint megyénkben 86.900 db szarvasmarha volt, mely jelentősen meghaladja az előző évi létszámadatokat.

A sertéságazatról az elmúlt 10-15 évben a termelők többnyire panasszal szóltak, hiszen alig volt egy-egy rövid időszak, amikor megtérültek a költségeik, többnyire veszteséget termeltek.

A megye sertésállománya a 2002. december 1-i KSH-adat szerint 546.900 db volt.

Az állatállományi adatok emelkedő tendenciát mutatnak, kivéve a tyúkféléket, melyek száma 2002-ben csökkent a korábbi évekhez képest.

Mezőgazdasággal foglalkozó fontosabb szervezetek:

Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium - www.fvm.hu

Agrárkamara - www.agrarkamara.hu

Ipar

Az ipar teljesítménye a 80-as évek végén először kisebb, majd növekvő arányban csökkent. A gazdasági ág teljesítményében az 1992-es év bizonyult a mélypontnak, az 1988-at követő négy év alatt a termelés volumene mintegy 30%-al csökkent. Ebben az időszakban a térség gazdaságát különösen érzékenyen érintette a KGST összeomlása, a kelet-európai országok gazdasági helyzetének romlása. Az import liberalizálásával egyre inkább kiéleződtek a korszerűtlen, a nemzetközi piacokon kevésbé versenyképes termékstruktúrából eredő problémák. A csökkenés 1993-ban állt meg, s indult el egy fokozatos növekedés, ami tartósnak bizonyult és jelenleg is tart. 1993. és 2002. között a kereskedelmi kapcsolatok újraalakulása, számos kis és közepes vállalkozás piacnyerése és több külföldi nagybefektető beruházása zajlott a megyében.

A megye iparának teljesítménye 2002-ben az országos átlagot meghaladó mértékben emelkedett. A hajdú-bihari telephelyű, kisebb ipari vállalkozások produktuma egy év alatt 7%-kal, a közepes és nagy méretű vállalkozások termelése 6%-kal bővült, a termelés értéke 415 milliárd forint volt.

A termelés bővülése elsősorban a 21%-os dinamikát mutató kivitelnek köszönhető, a belföldi értékesítés mindössze 2%-kal nőtt.

A termelési érték legnagyobb hányadát (37%-át) előállító **élelmiszeriparban** általánosan kisebb termelés-csökkenés mutatkozott, az ágazat egészének termelése és értékesítése területén bekövetkezett növekedése mögött elsősorban a dohányipar kedvezőbb – kapacitásfejlesztése révén – eredményei állnak.

A foglalkoztatásban jelentős szerepet betöltő **textília, textiláru, bőrtermékek** gyártása területén fokozódott a kereslet szűkülése. Ennek következményeként Hajdú-Biharban közel 20%-os termelés csökkenés következett be, ami az ágazatban dolgozók létszámának mintegy 15%-os leépítésével járt.

A **vegyipar** termelékenysége az előző évhez képest növekedett, a terméktöbblet teljes egészében külpiacon került értékesítésre. Az ágazat termelésének több mint 80%-át a gyógyszeripar, a fennmaradó részt műanyagtermékek gyártása teszi ki.

A **gépipar** teljesítménye kiemelkedő mértékben növekedett, a termelés egy év alatt 60%-os bővülést produkált, amit a kivitel mennyiségének megkétszereződése tett lehetővé. Ezzel a teljesítménnyel az ágazat korábbi 7%-os részesedése 10%-ra emelkedett. Kedvező változást hozott az elektronikai alkatrészgyártás meghonosodása a megyében (National Instruments - debreceni ipari park).

Az elmúlt év sikerágazatának tekinthető az **építőipar**. A megyei székhelyű vállalkozások az év folyamán 51,3 milliárd forint termelési értéket hoztak létre, ami az előző évhez képest mintegy 29%-os növekedést jelent. A 2002. évben kötött 72,4 milliárd forint értékű új építési szerződés 23%-al haladta meg az előző évit, az év végén érvényben lévő szerződésállomány pedig még erőteljesebben, 85%-al emelkedett. A lakáspiac élénkülésére pozitívan hatott az állami és banki finanszírozású kedvező hitelkonstrukciók kialakítása.

Napjainkban az iparfejlesztés egyik fontos és lehetséges eszközének minősülnek az **ipari parkok**, amelyek az intenzívebb többevonással elősegítik a termékek és a technológiák szempontjából egyaránt korszerű termelőtevékenység megvalósítását, a változó piaci igényekhez való rugalmasabb alkalmazkodást, így nagymértékben hozzájárulnak az ipari struktúra átalakulásához.

A megye külkereskedelme

A 2002. évi kivitel értéke 694,3 millió euro volt, amely a 2001. évhez viszonyítva 4%-os növekedést mutat. A megye behozatali tevékenysége 482,8 millió eurót tett ki, amely az előző évhez képest 12,5%-ot emelkedett. A megye külkereskedelmi szaldó 2002. évben pozitív volt, 211,5 millió euro.

2002. évben a megyei export 63,6 %-a EU tagállamokba, 10,7%-a a CEFTA, 4,6%-a a FÁK országaiba irányult. A kivitel áruosztályok szerinti összetételében a vegyipar és rokon termékek állnak az első helyen, második helyen a gépek és berendezések szerepelnek.

A behozatalban az EU államok részesedése, 62,4%, a CEFTA országok 13,1%, a FÁK országok részesedése 6,3% volt 2002. évben.

A behozatalt árucsoportok szerint vizsgálva a gépek, berendezések a listavezetők 24,3%-os részarányával, ezt a vegyipari termékek (14,5%), a textilipari alapanyagok (11,5%), és a járművek (7,9%) követik.

6. Hajdú-Bihar megye oktatásának jellemzői

Hajdú-Bihar megye fejlett humán infrastruktúrával, országosan is kiemelkedő szellemi potenciállal, nagy múltú, rangos iskolahálózattal rendelkezik.

A múltat méltón reprezentálja a napjainkban is elismert, nagy hagyományokkal rendelkező, több mint 450 éves Debreceni Református Kollégium, mely egyre bővülő iskolahálózatával évszázadokon át meghatározó szerepet töltött be a megye, de a Tiszántúl oktatásában is.

Hajdú-Bihar megyében közel 590 közoktatási intézmény (intézményegység) működik. Az óvodákban és az iskolákban nevelt-oktatott gyermekek és tanulók száma mintegy 110 ezer fő, s a diákok közül 6000-en diákothoni ellátásban részesülnek. A nevelő-oktató munkát 9500 pedagógus végzi.

Az óvodák, általános iskolák, gyógypedagógiai intézmények, gimnáziumok, szakképző intézmények, kollégiumok többségének a települési önkormányzatok a fenntartói. Egyre jelentősebb szerepet vállalnak azonban a közoktatási feladatok ellátásában az egyházak (a görög katolikus, a református és a római katolikus egyház egyaránt tart fenn óvodát, általános iskolát, középfokú iskolát, ez utóbbiak országos beiskolázásúak), továbbá az alapítványok, elsősorban a szakképzés és az alapfokú művészetoktatás területén.

Részt vesznek a közoktatási feladatellátásban az egyetemi, főiskolai gyakorló óvodák és iskolák is.

Az óvodai ellátás – 2 település kivételével –, az általános iskolai ellátás – 6 település kivételével – a gyermekek, tanulók lakóhelyén biztosított. Román nemzeti kisebbségi óvodai nevelést 4, etnikai kisebbségi óvodai nevelést 29 települési önkormányzat biztosít. Román nemzetiségi kisebbségi általános iskolai nevelés-oktatás 5 településen, etnikai kisebbségi nevelés-oktatás 32 településen van.

Kiterjedt intézményhálózat biztosítja az értelmi, testi, érzékszervi és más fogyatékos gyermekek, tanulók nevelését-oktatását, különleges gondozását. A megyei önkormányzat fenntartásában működő, gyengénlátó tanulókat oktató általános iskola, illetve a debreceni önkormányzat fenntartásában működő, siket, nagyothalló tanulókat oktató általános iskola regionális beiskolázású.

A megye középfokú iskolai hálózata garantáltan képes eleget tenni annak a követelménynek, hogy a nyolcadik évfolyam elvégzése után a középfokú tanulmányok folytatása iránti igényeket teljesítse, figyelembe véve a 18 éves korig tartó tankötelezettséget (24 gimnázium, 49 szakképző intézmény).

A középfokú iskoláztatásban a megye területén meghatározó szerepe volt és van a Debrecenben működő intézményeknek. A megye – középfokú iskolába járó – tanulóinak kétharmadát a debreceni intézmények fogadják.

A gimnáziumokban a pedagógiai tartalmi tevékenység igényes, a legtöbb intézményben emelt óraszámban tanulják a diákok az idegen nyelveket, az informatikát, s megjelentek a művészeti specializációk is. A megye gimnáziumaiban évente több mint fél ezren kezdik meg tanulmányaikat az Észak–alföldi régióból.

A Hajdú–Bihar megyei szakképző iskolai hálózat egy nagyméretű, feltételeiben erősen differenciált intézményhálózat, melyben jelen van valamennyi képzés: szakközépiskolai, szakiskolai (szakmunkásképző iskolai), akkreditált iskolarendszerű felsőfokú szakképzés, speciális szakiskolai, előkészítő szakiskolai és készségfejlesztő speciális szakiskolai képzés. Az intézmények többsége regionális, nemegyszer országos beiskolázású.

A megye szakközépiskolaiban valamennyi szakmacsoportban folyik képzés. Az elmúlt években nőtt a szakképző iskolákban a környezetvédelem, az elektrotechnika–elektronika, az informatika, az élelmiszeripar, a kereskedelem–marketing, a vendéglátás–idegenforgalom, a közgazdasági szakmacsoportba tartozó szakképesítésekre való felkészítés.

Jelenleg 3 általános iskolai, 5 gyógypedagógiai általános iskolai, s 33 középfokú iskolai kollégium (diákotthon) működik a megyében, a legnagyobb kollégiumi hálózatot Debrecen önkormányzata tartja fenn.

A csaknem 500 éves múltra visszatekintő debreceni felsőoktatás történetében jelentős dátum 2000. január 1-je. Ekkor kezdte meg működését az egységes, integrált Debreceni Egyetem. Fennállásának két és fél esztendeje alatt hazánk legnagyobb hallgatói létszámmal rendelkező, legszélesebb képzési választékot nyújtó egyetemévé vált. A Tiszántúl szellemi központja, nemzetközi normákon alapuló, európai léptékű egyetemi centrum 15 karral, mintegy 1500 oktatóval, a graduális és posztgraduális képzések széles spektrumával, egységes tudományos minősítési rendszerrel, többnyelvű oktatási programokkal. A teljes hallgatói létszám meghaladja a 32 ezret.

A Debreceni Egyetem dinamikusan bővülő intézmény: infrastrukturális fejlesztéseik révén nemcsak új oktatási egységekkel és laboratóriumokkal gyarapodnak folyamatosan, hanem kollégiumok építésével és felújításával a hallgatók számára korszerű életkörülményeket biztosítanak.

A Magyar Tudományos Akadémia Atommagkutató Intézete, valamint az egyházi fenntartású intézmények (Debreceni Református Hittudományi Egyetem, Kölcsey Református Tanítóképző Főiskola) a Debreceni Egyetemmel szerződés alapján együttműködő intézmények.

7. A megyei önkormányzat közoktatási intézményhálózata

A megyei önkormányzat fenntartásában 7 közoktatási feladatot ellátó intézmény működik: 6 nevelési-oktatási intézmény, 1 pedagógiai szakmai szolgáltatást nyújtó és pedagógiai szakszolgálatot ellátó intézmény.

A közoktatási intézményhálózat építmény-tárgyi feltételeiben differenciált, ám jól felkészült, szakmailag képzett pedagógusállománnyal rendelkezik. Az intézmények működéshez a pénzügyi feltételek biztosítottak.

A megyei önkormányzati fenntartású intézmények igen kis részét képezik Hajdú-Bihar megye közoktatási intézményhálózatának, ugyanakkor az intézmények többségének feladatellátása térségi-körzeti, megyei szintű, 4 nevelési-oktatási intézmény több megyéből fogad tanulókat.

Többcélú gyógypedagógiai nevelési-oktatási intézmények:

- Éltes Mátyás Általános és Speciális Szakiskola, Kollégium és Gyermekotthon – Hajdúszoboszló
- Dr. Molnár István Óvoda, Általános és Speciális Szakiskola, Kollégium és Gyermekotthon – Hajdúböszörmény
- Dr. Kettesy Aladár Általános Iskola és Kollégium – Debrecen

Középfokú nevelési-oktatási intézmények:

- Bocskai István Gimnázium, Szakképző Iskola és Kollégium – Biharkeresztes
- Kós Károly Művészeti Szakképző Iskola és Kollégium, Debrecen
- Győrffy István Középiskolai Kollégium- Debrecen

Pedagógiai szakszolgálati feladatellátást biztosít és pedagógiai-szakmai szolgáltatásokat nyújt:

- Hajdú-Bihar Megyei Pedagógiai Szakszolgálat és Pedagógiai Szakmai Szolgáltató Intézet – Debrecen

Az intézmények alapfeladatai a megyei önkormányzat számára a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény 86-87.§-ai által előírt kötelező közoktatási feladatok.

A Hajdú-Bihar megyén kívüli állandó lakhellyel, ill. tartózkodási hellyel rendelkező gyermekek, tanulók ellátása, a megyei önkormányzat számára önként vállalt feladat, melyet a megyei önkormányzat részben feladatellátási megállapodás alapján végez.

8. Az intézmények jellemző adatai

A megyei önkormányzat fenntartásában működő intézményekre vonatkozó alapadatok

Speciális feladatot ellátó intézmények

		Éltes Mátyás Általános és Speciális Szakiskola, Kollégium és Gyermekotthon			Dr Molnár István Óvoda, Általános és Speciális Szakiskola, Kollégium és Gyermekotthon						
OM azonosító:		038789			038512						
Intézmény neve, címe:		4200 Hajdúszoboszló, Dózsa Gy. U. 10-12.			4220 Hajdúböszörmény, Radnóti M. u. 5.						
Fenntartó neve, címe:		Hajdú-Bihar Megyei Önkormányzat, 4024 Debrecen, Piac u. 54.			Hajdú-Bihar Megyei Önkormányzat, 4024 Debrecen, Piac u. 54.						
Tagintézmények		Általános Iskola	Szakiskola	Kollégium	Óvoda (középsúlyos fogyatékos gyermekek)	Autista óvoda	Iskola (középsúlyos fogyatékos gyermekek)	Iskola, autista	Előkészítő szakiskola	Képessejtl. spec. szakiskola	Kollégium
Főállású pedagógusok száma:		28	6	15	2	2	11	5	3	3	9
Az intézménybe járó gyermekek száma		98	43	32/97	8	5	54	23	17	19	62
Sajátos nevelési igényű (SNI) gyermekek száma		98	43	32	8	5	54	23	17	19	62
ebből	Integráltan					0	0	0	0	0	0
	gyógypedagógiai csoportban	98	43	32	8	5	54	23	17	19	62

Hátrányos helyzetű (HH) /Halmozottan hátrányos helyzetű (HHH)* gyermekek száma:		10/6	3/2		2	0	27	0	7	2	34
Más településről bejáró diákok száma			10		2	0	27	16	8	9	62
ebből	HH / HHHH				1	0	18	0	4	2	34
							Dr Kettesy Aladár Általános Iskola és Kollégium				
OM azonosító:							038516				
Intézmény neve, címe:							4032 Debrecen, Lóverseny u. 3.				
Fenntartó neve, címe:							Hajdú-Bihar Megyei Önkormányzat, 4024 Debrecen, Piac u. 54.				
Tagintézmények							Általános Iskola		Kollégium		
Főállású pedagógusok száma:							22		10		
Az intézménybe járó gyermekek száma							83		52		
Sajátos nevelési igényű (SNI) óvodás gyermekek száma							77		49		
ebből _	Integráltan						0		0		
	gyógypedagógiai csoportban						77		49		
Hátrányos helyzetű (HH) /Halmozottan hátrányos helyzetű (HHH)* gyermekek száma:							47/29		30/22		
Más település(ek)ről bejáró általános iskolás tanulók száma:							16		0		
ebből	HH / HHH						11/5		0		

7. osztály	8							1	5
8. osztály	9							1	3
Előkészítő szakiskola									
9. osztály	7							1	4
10. osztály	10							1	3
Készség- fejlesztő speciális szakiskola									
11. osztály	10							1	2
12. osztály	9							1	0
Autista általános iskola összevont									
1.-2. osztály	7							1	0
Össze- vont 3.-4. osztály	7							1	0
Össze- vont 5.-6.-7. osztály	9							1	0

Óvodás gyermekek és általános iskolás tanulók száma, bejárók, utazási feltételek

A gyermekek, tanulók létszáma az intézményben az összes feladat-ellátási hely vonatkozásában	Dr. Molnár István Óvoda, Általános és Speciális Szakiskola, Kollégium és Gyermekotthon		Dr Kettesy Aladár Általános Iskola és Kollégium		Éltes Mátyás Általános és Speciális Szakiskola, Kollégium és Gyermekotthon	
	<u>összesen</u>	<u>HH/HH</u>	<u>összesen</u>	<u>HH/HH</u>	<u>összesen</u>	<u>HH/HH</u>
Óvodába jár	13	2				
Más településről tömegközlekedéssel iskolabusszal	2	1				
Falugondnoki szolgálattal						
Egyéni	2	1				
Alsó tagozatos (1-4.)	36	14	36	20/15	42	4/4
Más településről tömegközlekedéssel iskolabusszal	25	8	11	6/4	3	
Falugondnoki szolgálattal	9	5	4	2/2	1	
Egyéni	8	4	7	4/4	2	

Felső tagozatos (5-8.)	41	13	37	27/14	56	6/2
Más településről	21	13	5	5/1	8	
tömegközlekedéssel	10	8			5	
iskolabuszsal						
Falugondnoki szolgálattal					2	
Egyéni	6	2	5	5/1	1	

Gyógypedagógiai nevelés, oktatás

	Dr. Molnár István Óvoda, Általános és Speciális Szakiskola, Kollégium és Gyermekotthon		Dr Kettesy Aladár Általános Iskola és Kollégium		Éltes Mátyás Általános és Speciális Szakiskola, Kollégium és Gyermekotthon	
	összesen	Ebből gyp tagozaton tanít	összesen	Ebből gyp tagozaton tanít	összesen	Ebből gyp tagozaton tanít
Főállású gyógypedagógusok létszáma összesen:	26	26	18		15	
oligofrénpedagógus	23	23			8	
tanulásban akadályozottak pedagógiája szakos	3	3	1		7	
értelmileg akadályozottak pedagógiája szakos						
logopédus	1	1			1	
pszichopedagógus						
szurdopedagógus vagy hallássérültek pedagógiája szakos						
szomatopedagógus			1			
tiflopedagógus vagy látássérültek pedagógiája szakos			17			
SNI gyermekek, tanulók létszáma összesen:	126	Ebből gy csoportban, tagozaton: 126	77	Ebből gy csoportban, tagozaton	141	Ebből gy csoportban, tagozaton
Enyhe fokban értelmi fogyatékos			10		126	126
Középsúlyos értelmi fogyatékos		98				
Diszlexia, egyéb részképesség zavar						
Súlyos magatartási, tanulási zavar						
Egyéb		28	67		15	15
A szakvélemény alapján a többi gyermekkel, tanulóval közösen is részt vehet az óvodai nevelésben, iskolai nevelésben, oktatásban			6			

A lemorzsolódás aránya

Évfolyamismétlők

Tanév	Dr. Molnár István Óvoda, Általános és Speciális Szakiskola, Kollégium és Gyermekotthon		Dr Kettesy Aladár Általános Iskola és Kollégium		Éltes Mátyás Általános és Speciális Szakiskola, Kollégium és Gyermekotthon	
	Összlétszámon belül	HH/HHH tanulók körében	Összlétszámon belül	HH/HHH tanulók körében	Összlétszámon belül	HH/HHH tanulók körében
2003/2004	4,92	2,46	1	100/n.a	1	
2004/2005	4,8	3,6	0,9	100/n.a	1	
2005/2006	7,8	3,54	1	100/n.a	1	
2006/2007	4,84	1,21	3	24/n.a	1	
2007/2008	2,25	1,25	12	35/n.a	1	
2008/2009	2	1	6	40/n.a.	1	
Országos átlag 2005/2006	2,11					

Magántanulók

Tanév	Dr. Molnár István Óvoda, Általános és Speciális Szakiskola, Kollégium és Gyermekotthon		Dr Kettesy Aladár Általános Iskola és Kollégium		Éltes Mátyás Általános és Speciális Szakiskola, Kollégium és Gyermekotthon	
	Összlétszámon belül	HH/HHH tanulók körében	Összlétszámon belül	HH/HHH tanulók körében	Összlétszámon belül	HH/HHH tanulók körében
2003/2004						
2004/2005	1,21				1	
2005/2006	1,18		1		1	
2006/2007	1,21		1		1,5	
2007/2008			1,1		2,7	
2008/2009	1		1			
Országos átlag 2005/2006	0,61					

Az előző évben 250 óránál többet hiányzó tanulók aránya

Tanév	Dr. Molnár István Óvoda, Általános és Speciális Szakiskola, Kollégium és Gyermekotthon		Dr Kettesy Aladár Általános Iskola és Kollégium		Éltes Mátyás Általános és Speciális Szakiskola, Kollégium és Gyermekotthon	
	Összlétszámon belül	HH/HHH tanulók körében	Összlétszámon belül	HH/HHH tanulók körében	Összlétszámon belül	HH/HHH tanulók körében
2003/2004	2,46	2,46	1	100	2,5	
2004/2005	2,4	2,4	0,9	100	2,4	
2005/2006	4,72	4,72	1,9	100	2,6	
2006/2007			6,4	51	2,8	
2007/2008	2,25	2,25	11,3	35	2,7	
2008/2009	2	2	6	40	2	
Országos átlag 2005/2006	0,37					

Továbbtanulási mutatók az intézményben

Gimnázium

Tanév	Dr. Molnár István Óvoda, Általános és Speciális Szakiskola, Kollégium és Gyermekotthon		Dr Kettesy Aladár Általános Iskola és Kollégium		Éltes Mátyás Általános és Speciális Szakiskola, Kollégium és Gyermekotthon	
	Összlétszámon belül	HH/HHH tanulók körében	Összlétszámon belül	HH/HHH tanulók körében	Összlétszámon belül	HH/HHH tanulók körében
2003/2004			55	25		
2004/2005			30	16		
2005/2006			25	14		
2006/2007			41	28		
2007/2008			18	12		
2008/2009			28	0		
Országos átlag 2005/2006	36,6%					

Szakközépiskola

Tanév	Dr. Molnár István Óvoda, Általános és Speciális Szakiskola, Kollégium és Gyermekotthon		Dr Kettesy Aladár Általános Iskola és Kollégium		Éltes Mátyás Általános és Speciális Szakiskola, Kollégium és Gyermekotthon	
	Összlétszámon belül	HH/HHH tanulók körében	Összlétszámon belül	HH/HHH tanulók körében	Összlétszámon belül	HH/HHH tanulók körében
2003/2004			11	25		
2004/2005			15	16		
2005/2006			12	14		
2006/2007			12	0		
2007/2008			12	12		
2008/2009			33	0		
Országos átlag 2005/2006	43,1%					

Szakiskola

Tanév	Dr. Molnár István Óvoda, Általános és Speciális Szakiskola, Kollégium és Gyermekotthon		Dr Kettesy Aladár Általános Iskola és Kollégium		Éltes Mátyás Általános és Speciális Szakiskola, Kollégium és Gyermekotthon	
	Összlétszámon belül	HH/HHH tanulók körében	Összlétszámon belül	HH/HHH tanulók körében	Összlétszámon belül	HH/HHH tanulók körében
2003/2004			3,3	50		
2004/2005			38	66		
2005/2006			31	14		
2006/2007			41	71		
2007/2008			31	12		
2008/2009			0	0		
Országos átlag 2005/2006	19,0%					

Speciális szakiskola

Tanév	Dr. Molnár István Óvoda, Általános és Speciális Szakiskola, Kollégium és Gyermekotthon		Dr Kettesy Aladár Általános Iskola és Kollégium		Éltes Mátyás Általános és Speciális Szakiskola, Kollégium és Gyermekotthon	
	Összlétszámon belül	HH/HHH tanulók körében	Összlétszámon belül	HH/HHH tanulók körében	Összlétszámon belül	HH/HHH tanulók körében
2003/2004	100	100	0	0	97	
2004/2005	100	100	15	0	96	
2005/2006	100	100	19	57	95	
2006/2007	100	100	0	0	94	
2007/2008	100	100	38	0	96	
2008/2009	100	100	39	100	100	
Országos átlag 2005/2006	1,3%					

Nem tanult tovább

Tanév	Dr. Molnár István Óvoda, Általános és Speciális Szakiskola, Kollégium és Gyermekotthon		Dr Kettesy Aladár Általános Iskola és Kollégium		Éltes Mátyás Általános és Speciális Szakiskola, Kollégium és Gyermekotthon	
	Összlétszámon belül	HH/HHH tanulók körében	Összlétszámon belül	HH/HHH tanulók körében	Összlétszámon belül	HH/HHH tanulók körében
2003/2004			0	0	3	
2004/2005			0	0	4	
2005/2006			13	0	5	
2006/2007			5	0	6	
2007/2008			0	0	4	
2008/2009			0	0		

Tanórán kívüli programok

Alapfokú művészetoktatás

Tanév	Dr. Molnár István Óvoda, Általános és Speciális Szakiskola, Kollégium és Gyermekotthon		Dr Kettesy Aladár Általános Iskola és Kollégium		Éltes Mátyás Általános és Speciális Szakiskola, Kollégium és Gyermekotthon	
	Összlétszámon belül	HH/HHH tanulók körében	Összlétszámon belül	HH/HHH tanulók körében	Összlétszámon belül	HH/HHH tanulók körében
2005/2006			0	0		
2006/2007			21	40		
2007/2008			24,7	48		
2008/2009			25	48		

Kisebbségi program

Tanév	Dr. Molnár István Óvoda, Általános és Speciális Szakiskola, Kollégium és Gyermekotthon		Dr Kettesy Aladár Általános Iskola és Kollégium		Éltes Mátyás Általános és Speciális Szakiskola, Kollégium és Gyermekotthon	
	Összlétszámon belül	HH/HHH tanulók körében	Összlétszámon belül	HH/HHH tanulók körében	Összlétszámon belül	HH/HHH tanulók körében
2005/2006			0	0		
2006/2007			0	0		
2007/2008			0	0		
2008/2009			0	0		

Napközi

Tanév	Dr. Molnár István Óvoda, Általános és Speciális Szakiskola, Kollégium és Gyermekotthon		Dr Kettesy Aladár Általános Iskola és Kollégium		Éltes Mátyás Általános és Speciális Szakiskola, Kollégium és Gyermekotthon	
	Összlétszámon belül	HH/HHH tanulók körében	Összlétszámon belül	HH/HHH tanulók körében	Összlétszámon belül	HH/HHH tanulók körében
2005/2006			77	83		
2006/2007			54	80		
2007/2008			57	80		
2008/2009			30	52/30		

Szakkör

Tanév	Dr. Molnár István Óvoda, Általános és Speciális Szakiskola, Kollégium és Gyermekotthon		Dr Kettesy Aladár Általános Iskola és Kollégium		Éltes Mátyás Általános és Speciális Szakiskola, Kollégium és Gyermekotthon	
	Összlétszámon belül	HH/HHH tanulók körében	Összlétszámon belül	HH/HHH tanulók körében	Összlétszámon belül	HH/HHH tanulók körében
2005/2006			0	0		
2006/2007			0	0		
2007/2008			0	0		
2008/2009			55	40		

Iskolai nyári tábor

Tanév	Dr. Molnár István Óvoda, Általános és Speciális Szakiskola, Kollégium és Gyermekotthon		Dr Kettesy Aladár Általános Iskola és Kollégium		Éltes Mátyás Általános és Speciális Szakiskola, Kollégium és Gyermekotthon	
	Összlétszámon belül	HH/HHH tanulók körében	Összlétszámon belül	HH/HHH tanulók körében	Összlétszámon belül	HH/HHH tanulók körében
2005/2006			16	16	45	
2006/2007			15	20	40	
2007/2008			15	16	40	
2008/2009			15	16	40	

Erdei iskola

Tanév	Dr. Molnár István Óvoda, Általános és Speciális Szakiskola, Kollégium és Gyermekotthon		Dr Kettesy Aladár Általános Iskola és Kollégium		Éltes Mátyás Általános és Speciális Szakiskola, Kollégium és Gyermekotthon	
	Összlétszámon belül	HH/HHH tanulók körében	Összlétszámon belül	HH/HHH tanulók körében	Összlétszámon belül	HH/HHH tanulók körében
2005/2006			11	20		
2006/2007			0	0		
2007/2008			0	0		
2008/2009			30	50/20		

Iskolán kívüli segítő programok

Útravaló program

Tanév	Dr. Molnár István Óvoda, Általános és Speciális Szakiskola, Kollégium és Gyermekotthon		Dr Kettesy Aladár Általános Iskola és Kollégium		Éltes Mátyás Általános és Speciális Szakiskola, Kollégium és Gyermekotthon	
	Összlétszámon belül	HH/HHH tanulók körében	Összlétszámon belül	HH/HHH tanulók körében	Összlétszámon belül	HH/HHH tanulók körében
2005/2006			4/2	16		
2006/2007			2	8		
2007/2008			0,02	100	3	
2008/2009			0,05	100		

10. A kompetenciamérés eredményei

Dr Kettesy Aladár Általános Iskola és Kollégium

Országos kompetencia- mérés eredménye	2003		2004		2006			2007	
	Iskola átlaga	Országos átlag	Iskola átlaga	Országos átlag	Iskola átlaga	HH / HHH tanulók átlaga	Országos átlag	Iskola átlaga	HH / HHH tanulók átlaga
Szövegértés									
6. évfolyam	440	500	SNI-s	509	Nem	Nem	512	SNI-s	
8. évfolyam	–	–		500	írták	írták	497	Nem	
10. évfolyam		500	Nem jav.	499	meg	meg	501	javították	
Matematika									
6. évfolyam	405	500	SNI	505	Nem	Nem	493		
8. évfolyam	–	–	Nem	500	írták	írták	494		
10. évfolyam		500	javították	497	meg	meg	499		

11. Humánerőforrás hiánya

Dr Kettesy Aladár Általános Iskola és Kollégium

nem megfelelő képesítésű pedagógus által oktatott tantárgy	érintett tanulók száma		
	összes tanuló	HH / HHH tanulók	SNI tanulók
testnevelés	31	17/9	28
technika	26	11/6	24

12. Infrastruktúra és hozzáférés az intézményekben

Logopédia foglalkoztató, egyéni fejlesztő szoba

Intézmény	db	Az eszközt/létesítményt használó		
		Gyermekek tanulók száma	HH/HHH gyermekek, tanulók száma	SNI gyermekek, tanulók száma
Dr. Molnár István Óvoda, Általános és Speciális Szakiskola, Kollégium és Gyermekotthon	4	54	27	54
Dr Kettesy Aladár Általános Iskola és Kollégium	1	20	18/11	20
Éltes Mátyás Általános és Speciális Szakiskola, Kollégium és Gyermekotthon	4	60	10/5	60

Nyelvi labor

Intézmény	db	Az eszközt/létesítményt használó		
		Gyermekek tanulók száma	HH/HHH gyermekek, tanulók száma	SNI gyermekek, tanulók száma
Dr. Molnár István Óvoda, Általános és Speciális Szakiskola, Kollégium és Gyermekotthon	0	0	0	0

Dr Kettesy Aladár Általános Iskola és Kollégium	1	47	27/14	43
Éltes Mátyás Általános és Speciális Szakiskola, Kollégium és Gyermekotthon	0	0	0	0

Szükségterem

Intézmény	db	Az eszközt/létesítményt használó		
		Gyermekek tanulók száma	HH/HHH gyermek, tanulók száma	SNI gyermekek, tanulók száma
Dr. Molnár István Óvoda, Általános és Speciális Szakiskola, Kollégium és Gyermekotthon	0	0	0	0
Dr Kettesy Aladár Általános Iskola és Kollégium	0	0	0	0
Éltes Mátyás Általános és Speciális Szakiskola, Kollégium és Gyermekotthon	0	0	0	0

Számítástechnika tanterem

Intézmény	db	Az eszközt/létesítményt használó		
		Gyermekek tanulók száma	HH/HHH gyermek, tanulók száma	SNI gyermekek, tanulók száma
Dr. Molnár István Óvoda, Általános és Speciális Szakiskola, Kollégium és Gyermekotthon	1	54	27	54
Dr Kettesy Aladár Általános Iskola és Kollégium	1	47	27/14	43
Éltes Mátyás Általános és Speciális Szakiskola, Kollégium és Gyermekotthon	1	61	6/3	61

Számítógép

Intézmény	db	Az eszközt/létesítményt használó		
		Gyermekek tanulók száma	HH/HHH gyermekek, tanulók száma	SNI gyermekek, tanulók száma
Dr. Molnár István Óvoda, Általános és Speciális Szakiskola, Kollégium és Gyermekotthon	14	54	27	54
Dr Kettesy Aladár Általános Iskola és Kollégium	32	47	27/14	43
Éltes Mátyás Általános és Speciális Szakiskola, Kollégium és Gyermekotthon	12	61	6/3	61

Ebből Internet hozzáféréssel

Intézmény	db	Az eszközt/létesítményt használó		
		Gyermekek tanulók száma	HH/HHH gyermekek, tanulók száma	SNI gyermekek, tanulók száma
Dr. Molnár István Óvoda, Általános és Speciális Szakiskola, Kollégium és Gyermekotthon	4	38	9	38
Dr Kettesy Aladár Általános Iskola és Kollégium	11	47	27/14	43
Éltes Mátyás Általános és Speciális Szakiskola, Kollégium és Gyermekotthon	12	61	6/3	61

Tornaterem

Intézmény	db	Az eszközt/létesítményt használó		
		Gyermekek tanulók száma	HH/HHH gyermek, tanulók száma	SNI gyermekek, tanulók száma
Dr. Molnár István Óvoda, Általános és Speciális Szakiskola, Kollégium és Gyermekotthon	1	98	38	98
Dr Kettesy Aladár Általános Iskola és Kollégium	1	83	47/29	77
Éltes Mátyás Általános és Speciális Szakiskola, Kollégium és Gyermekotthon	2	141	13/7	141

13. Hány tanulóra igényelték az integrációs és képesség-kibontakoztató normatívát?

Dr Kettesy Aladár Általános Iskola és Kollégium

évfolyam	tanulók létszáma											
	2004/2005			2005/2006			2006/2007			2008/2009		
	összlét szám	képességki- bontakoztató	integrációs	összlét szám	képességki- bontakoztató	integrációs	összlét szám	képességki- bontakoztató	integrációs	összlét szám	képességki- bontakoztató	integrációs
1.										9	4	5
2.										3	0	0
3.										4	1	3
4.										4	4	0
5.										6	3	3
6.										10	5	5
7.										4	2	2
8.										7	3	4

14. Módszertani továbbképzés

Módszertani terület	Dr. Molnár István Óvoda, Általános és Speciális Szakiskola, Kollégium és Gyermekotthon	Dr. Kettesy Aladár Általános Iskola és Kollégium	Éltes Mátyás Általános és Speciális Szakiskola, Kollégium és Gyermekotthon
Hatékony együttnevelés az iskolában - IPR képzés	0	11	0
Egyéni haladási ütemet segítő differenciált tanulásszervezés	0	0	0
Kooperatív tanulás	0	2	0
Projektpedagógia	0	0	0
Drámapedagógia	0	0	1

15. Intézmények és szervezetek együttműködése

Szervezet	Dr. Molnár István Óvoda, Általános és Speciális Szakiskola, Kollégium és Gyermekotthon		Dr. Kettesy Aladár Általános Iskola és Kollégium		Éltes Mátyás Általános és Speciális Szakiskola, Kollégium és Gyermekotthon	
	Rendszeres kapcsolat	Alkalmi kapcsolat	Rendszeres kapcsolat	Alkalmi kapcsolat	Rendszeres kapcsolat	Alkalmi kapcsolat
Cigány kisebbségi önkormányzat				X		X
Családsegítő	X		X		X	
Gyermekjóléti szolgálat	X		X		X	
Védőnők		X	X		X	
Civil szervezetek						
MEA			X			
Salva-Vita Alapítvány	X					
ÉFOSz	x					

Középiskolák, kollégium

		Kós Károly Művészeti Szakképző Iskola és Kollégium	Bocskai István Gimnázium, Szakképző Iskola és Kollégium	Győrffy István Középfiskolai Kollégium				
OM azonosító:		038281	031196	040560				
Intézmény neve, címe:		4032 Debrecen, Hollós u. 3.	4110 Biharkeresztes, Ady E. u. 2.	4025 Debrecen, Postakert u. 7.				
Fenntartó neve, címe:		Hajdú-Bihar megyei Önkormányzat, 4024 Debrecen, Piac u. 54.	Hajdú-Bihar megyei Önkormányzat, 4024 Debrecen, Piac u. 54.	Hajdú-Bihar megyei Önkormányzat, 4024 Debrecen, Piac u. 54				
Tagintézmények		Szakközépiskola	Szakiskola	Kollégium	Gimnázium	Kollégium	Szakiskola	
Főállású pedagógusok száma:		41	2	4	19,5	4	4	15
Az intézménybe járó gyermekek száma		301	12	81	202	55	96	324
Sajátos nevelési igényű (SNI) gyermekek száma		17	4	6	0	0	0	0
ebből	Integráltan	17	4	6	0	0	0	0
	gyógynevelési csoportban	0	0	0	0	0	0	0
Hátrányos helyzetű (HH) /Halmozottan hátrányos helyzetű (HHH)* gyermekek száma:		78	3	37	93/20	26/3	56/12	33/ n.a
Más településről bejáró diákok száma		0	0	0		0		
ebből	HH / HHHH							

Feladat-ellátási helyek száma és funkciója, tanulók létszáma

Feladat-ellátási hely (megnevezése és címe)	Funkció	Főállású pedagógusok létszáma	Gyermekek, tanulók száma	HH / HHH gyermek, tanulók száma	SNI gyermek, tanulók száma
Kós Károly Művészeti Szakképző iskola és Kollégium					
Kós Károly Művészeti Szakképző Iskola és Kollégium 4032 Debrecen, Hollós u. 3.	szakközépiskola	41	301	78	17
Kós Károly Művészeti Szakképző Iskola és Kollégium 4032 Debrecen, Hollós u. 3.	szakiskola szakképző évf.	2	12	3	4
Kós Károly Művészeti Szakképző Iskola és Kollégium 4032 Debrecen, Hollós u. 3.	kollégium	4	81	37	6
Bocskai István Gimnázium, Szakképző Iskola és Kollégium					
Bocskai István Gimnázium, Szakképző Iskola és Kollégium 4110 Biharkeresztes, Ady E. u. 2.	gimnázium	19,5 fő	202 fő	93/20	--
Bocskai István Gimnázium, Szakképző Iskola és Kollégium 4110 Biharkeresztes, Ady E. u. 2.	szakképző iskola	4 fő	96 fő	56/12	--
Bocskai István Gimnázium, Szakképző Iskola és Kollégium 4110 Biharkeresztes, Ady E. u. 2.	kollégium	4 fő	55 fő	26/3	--
Győrffy István Középiskolai Kollégium					
Győrffy István Középiskolai Kollégium 4025 Debrecen, Postakert u. 7.	kollégium	15	324	33/n.a	0

Tanulók száma ÉVFOLYAMONKÉNT

évfolyam és/vagy óvodai csoport foka	gyermek és/vagy tanulólétszám az évfolyamon	gyermek-, tanulólétszám az évfolyamon az osztályszervezés módja szerint (óvoda vonatkozásában amennyiben releváns, pl. gyógypedagógiai csoport)							
		Normál (általános) tanterv			Emelt szintű oktatás és/vagy két tanítási nyelvű iskolai oktatás			Gyógypedagógiai csoport, tagozat	
		Összesen	HH / HHH	SNI	Összesen	HH / HHH	SNI	Összesen	HH / HHH
Bocskai István Gimnázium, Szakképző Iskola és Kollégium									
9.	83	83	54/8						
10.	82	82	47/20						
11.	65	65	27/3						
12.	68	68	21/1						
Kós Károly Művészeti Szakképző iskola és Kollégium									
9.	70	70	19	2					
10.	59	59	13	4					
11.	66	66	16	5					
12.	65	65	25	3					
13.II/12.	41	41	3	3					
Győrffy István Középiskolai Kollégium									
7.	1	1	0 / n.a.						
9.	85	85	7 / n.a.						
10.	78	78	6 / n.a.						
11.	62	62	11 / n.a.						
12.	85	85	8 / n.a.						
13.	11	11	0 / n.a.						
14.	2	2	1 / n.a.						

Lemorzsolódás aránya

Évfolyamismétlők

Tanév	Kós Károly Művészeti Szakképző Iskola és Kollégium		Bocskai István Gimnázium, Szakképző Iskola és Kollégium		Győrffy István Középiskolai Kollégium	
	Összlétszámon belül	HH/HHH tanulók körében	Összlétszámon belül	HH/HHH tanulók körében	Összlétszámon belül	HH/HHH tanulók körében
2003/2004	0,71	0	5,7			
2004/2005	0,34	0	4,1	1,8		
2005/2006	0,56	0,28	4,7	2,1		
2006/2007	1,17	0	7	3		
2007/2008	1,63	0,65	6	3		
2008/2009						
Országos átlag 2005/2006	2,11					

Magántanulók

Tanév	Kós Károly Művészeti Szakképző Iskola és Kollégium		Bocskai István Gimnázium, Szakképző Iskola és Kollégium		Győrffy István Középiskolai Kollégium	
	Összlétszámon belül	HH/HHH tanulók körében	Összlétszámon belül	HH/HHH tanulók körében	Összlétszámon belül	HH/HHH tanulók körében
2003/2004			0			
2004/2005			0			
2005/2006			0			
2006/2007			0			
2007/2008			0,03	0		
2008/2009						
Országos átlag 2005/2006	0,61					

Az előző tanévben 250 óránál többet hiányzó tanulók aránya

Tanév	Kós Károly Művészeti Szakképző Iskola és Kollégium		Bocskai István Gimnázium, Szakképző Iskola és Kollégium		Győrffy István Középiskolai Kollégium	
	Összlétszámon belül	HH/HHH tanulók körében	Összlétszámon belül	HH/HHH tanulók körében	Összlétszámon belül	HH/HHH tanulók körében
2003/2004	0	0	0,8			
2004/2005	0	0	2,9	2		
2005/2006	0,28	0,28	1,5	0,5		
2006/2007	2,29	0	7	4,3		
2007/2008	131	0,66	9	4		
2008/2009						
Országos átlag 2005/2006	0,37					

Iskolán kívüli segítő programokban való részvétel

Útravaló program

Tanév	Kós Károly Művészeti Szakképző Iskola és Kollégium		Bocskai István Gimnázium, Szakképző Iskola és Kollégium		Győrffy István Középiskolai Kollégium	
	Összlétszámon belül	HH/HHH tanulók körében	Összlétszámon belül	HH/HHH tanulók körében	Összlétszámon belül	HH/HHH tanulók körében
2005/2006	0,84	0,84	0,05	0,05/0,05		
2006/2007	2,06	2,06	1,12	1,12/0,05		
2007/2008	2,29	2,29	3,48	2/0,07		
2008/2009	4,91	4,91	4	10/3		

10. Kompetenciamérések eredményei- 10 évfolyam

Országos kompetenciamérés eredménye	2003		2004		2006			2007	
	Iskola átlaga	Országos átlag	Iskola átlaga	Országos átlag	Iskola átlaga	HH / HHH tanulók átlaga	Országos átlag	Iskola átlaga	HH / HHH tanulók átlaga
Szövegértés									
Kós Károly Művészeti Szakképző Iskola és Kollégium		500		499	478		501	488	
Bocskai István Gimnázium, Szakképző Iskola és Kollégium	489/381	500	474/409	499	475//n.a		501	466/336	
Győrffy István Középiskola i Kollégium		500		499			501		
Matematika									
Kós Károly Művészeti Szakképző Iskola és Kollégium		500		497	477		499	445	
Bocskai István Gimnázium, Szakképző Iskola és Kollégium	496/400	500	472/407	497	477/345		499	499/314	
Győrffy István Középiskola i Kollégium		500		497			499		

Humánerőforrás

Az intézmények rendelkeznek a megfelelő személyi feltételekkel.

Infrastruktúra és hozzáférés az intézményben**Számítástechnika tanterem**

Intézmény	db	Az eszközt/létesítményt használó		
		Gyermekek tanulók száma	HH/HHH gyermekek, tanulók száma	SNI gyermekek, tanulók száma
Kós Károly Művészeti	1	129	32	6

Szakképző Iskola és Kollégium				
Bocskai István Gimnázium, Szakképző Iskola és Kollégium	3	298	148/32	
Győrffy István Középiskolai Kollégium	1	324	33	

Számítógép

Intézmény	db	Az eszközt/létesítményt használó		
		Gyermekek tanulók száma	HH/HHH gyermekek, tanulók száma	SNI gyermekek, tanulók száma
Kós Károly Művészeti Szakképző Iskola és Kollégium	26	313	81	21
Bocskai István Gimnázium, Szakképző Iskola és Kollégium	86	298	149/32	
Győrffy István Középiskolai Kollégium	48	324	33(HH)	

Ebből Internet hozzáféréssel

Intézmény	db	Az eszközt/létesítményt használó		
		Gyermekek tanulók száma	HH/HHH gyermekek, tanulók száma	SNI gyermekek, tanulók száma
Kós Károly Művészeti Szakképző Iskola és Kollégium	26	313	81	21
Bocskai István Gimnázium, Szakképző Iskola és Kollégium	86	298	149/32	
Győrffy István Középiskolai Kollégium	48	324	33(HH)	

Tornaterem

Intézmény	db	Az eszközt/létesítményt használó		
		Gyermekek tanulók száma	HH/HHH gyermekek, tanulók száma	SNI gyermekek, tanulók száma
Kós Károly Művészeti	1	313	81	21

Szakképző Iskola és Kollégium				
Bocskai István Gimnázium, Szakképző Iskola és Kollégium	1	298	149/32	
Győrffy István Középiskolai Kollégium	0			

12.b. Infrastruktúra az egyes feladat-ellátási helyeken

Feladat-ellátási hely (megnevezése)	Építés vagy legutóbbi felújítás éve	Logopédiai foglalkoztató, egyéni fejlesztő szoba	Nyelvi labor	Szükség-tanterem	Számítás-technikai szaktanterem	Számítógép (min. P4 szintű)	Torna-terem	Vízöblítéses WC	Étkező vagy ebédlő
Bocskai István Gimnázium, Szakképző Iskola és Kollégium									
gimnázium		0	0	0	2	48	1	14	0
szakiskola	1997	0	0	0	1	30	0	3	0
kollégium	1997	0	0	0	0	8	0	8	0
Kós Károly Művészeti Szakképző Iskola	2000. (ablakok, tetőszigetelése, vizesblokk felújítás)		Berendezés van, terem nincs.	4 (korábbi hálósobák helyén)	2 (hálósobából van kialakítva)		van	van	Ebédlő van
Kós Károly Művészeti Szakképző Iskola és Kollégium	2000. (ablakok, tetőszigetelése, vizesblokk felújítás)	nincs	nincs		1 internet szoba		Iskolával közös		Egy van az intézményben
Győrffy István Középiskolai Kollégium					1	1		35	1

Kapcsolatok

Szervezet	Bocskai István Gimnázium, Szakképző Iskola és Kollégium		Kós Károly Művészeti Szakképző Iskola és Kollégium		Györfy István Középiskolai Kollégium	
	Rendszeres kapcsolat	Alkalmi kapcsolat	Rendszeres kapcsolat	Alkalmi kapcsolat	Rendszeres kapcsolat	Alkalmi kapcsolat
Cigány kisebbségi önkormányzat		X				
Családsegítő	X		X			
Gyermekjóléti szolgálat	X		X			X
Védőnők		X	X			
Civil szervezetek						
Naprózsa Alapítvány			X			
Kézműves Műhely Alapítvány			X			
Kelet-M. Közösségért Alapítvány				X		
Vöröskereszt		X				

9. A helyzetelemzés összegzése

Hogyan érvényesül az esélyegyenlőség a megyei önkormányzat által fenntartott intézményeknél?

Gyógypedagógiai speciális intézmények esetén:

- A lemorzsolódási adatok alapján azt látjuk, hogy az országos átlaghoz képest nagyobb százalékban fordul elő évfolyamismétlés, a hiányzó gyermekek aránya meghaladja szintén az országos átlagot egyes iskolában. Ez a sajátosság összefüggésben van az iskolák specialitásaival.
- A beiskolázási adatok is összefüggésben vannak az intézmények specialitásaival. Magas a szakképző iskolában és a speciális szakiskolában továbbtanulók száma.
- A magántanulók aránya magas.

- **Középiskolák esetében:**
  - Az évfolyamismétlések számának áttekintése és csökkentése a Bocskai István Gimnázium, Szakképző Iskola és Kollégiumban.
  - Oda kell figyelni a 250 óránál többet hiányzó tanulókra, az adatok alapján beavatkozást igényel.
  - Szükséges áttekinteni a tanórán kívüli támogatási formák megvalósítását az intézményekben.
  - Az országos kompetenciamérés eredményeinek alapján át kell gondolni a beavatkozási pontokat.
  - Az eszközök közül bővítésre szorul az intézmények számítógép állománya és az ehhez kapcsolódó Internet hozzáférés biztosítása.

II. INTÉZKEDÉSI TERV

1. A megyei önkormányzat kötelezettségei és felelőssége

A Hajdú-Bihar Megyei Önkormányzat Közgyűlése a közoktatási esélyegyenlőségi terv végrehajtásáért felelős személyt nevez ki, akinek felelőssége:

1. A közoktatási intézmények dolgozói, az önkormányzat döntéshozói kövessék a közoktatási esélyegyenlőségi tervben foglaltakat.
2. Az önkormányzat és a közoktatási intézmények dolgozói minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a Hajdú-Bihar Megyei Önkormányzat közoktatási esélyegyenlőségi terve végrehajtásához.
3. Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetben meg kell tenni a szükséges lépéseket.

A Hajdú-Bihar Megyei Önkormányzat Közgyűlése a Hajdú-Bihar Megyei Önkormányzat közoktatási esélyegyenlőségi terve megvalósításának irányítójaként a közoktatásért felelős szervezeti egység vezetőjét jelöli ki, akinek feladata:

1. A terv megvalósításának koordinálása.
2. A terv végrehajtásának nyomon követése.
3. Az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása.

Az önkormányzati tisztségviselők és a közoktatási intézmények vezetői felelőssége:

1. Az egyenlő bánásmódra és az esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírások ismerete.
2. A diszkriminációmentes oktatás és nevelés, a befogadó és toleráns légkör biztosítása.
3. Ismereteik e téren való folyamatos bővítése.
4. A közoktatási esélyegyenlőségi tervben foglaltak ismerete, közreműködés annak megvalósításában, az esélyegyenlőség sérülése esetén jelzés a program irányítójának.

2. Akcióterv

A speciális szolgáltatást nyújtó intézmények esetében

HELYZETELEMZÉS MEGÁLLAPÍTÁSÁ- RA VALÓ HIVATKOZÁS	CÉL	INTÉZKEDÉS	FELELŐS	AZ INTÉZKEDÉS MEGVALÓSÍ- TÁSÁNAK HATÁRIDEJE	AZ INTÉZKEDÉ- S HATÁSÁT MÉRŐ INDIKÁTOR RÖVID- TÁVON	AZ INTÉZKEDÉS HATÁSÁT MÉRŐ INDIKÁTOR KÖZÉPTÁVON	AZ INTÉZKEDÉS HATÁSÁT MÉRŐ INDIKÁTOR HOSSZÚTÁVON
Együttnevelést célzó hosszú távú oktatásszervezési stratégia kialakítása	A sajátos nevelési igényű gyermekek esélyteremtésé- nek növelése	Helyi esélyteremtő és integrációs program és munkaterv kimunkálása Szülők és szülőcsoportok sokoldalú, célzott tájékoztatása az iskoláztatás egyes fontos kérdéseiről	Intézmény- vezető	Folyamatos	A szakmai munka évenkénti értékelése	A helyi fejlesztési terv felülvizsgálata és korrekciója	A közoktatási tehermegosztás kiegyenlítése
SNI arányokat célzó beavatkozások	Az SNI tanulók integrált tanulási környezetben való ellátása, (figyelembe véve az iskolák specialitásait!)	Eljárások az új szabályozási környezet előírásainak megfelelően. Előzetes feladattervezés a felülvizsgálat sokrétű következményeinek kezelésére.	Fenntartó	Folyamatos	A tanulók kötelező felülvizsgá- latának mutatói	Az integrált körülmények között fogadott SNI gyerekek száma	Az integrált körülmények között fogadott SNI gyerekek száma

		Szülők tájékozódásának segítése a soros felülvizsgálatokkal kapcsolatos tennivalóik ügyében.					
Közoktatási szolgáltatásokhoz való hozzáférés bővítése	A speciális képzések és szolgáltatások helyben történő biztosítása a megjelenő szülői igények alapján	Kapcsolatok felkutatása az Útravaló programhoz, vagy egyéb patronáló-ösztönző kezdeményezésekhez A bővítés kiterjesztése tanórán kívüli programok terepére. Diákszociális téren mutatkozó további lehetőségek kiaknázása.	Az intézmény vezetője	Folyamatos	A bekerülési mutatók 2 évenként		
A 250 óránál többet hiányzó gyermekek aránya egyes intézményekben magas.	A hiányzások számának csökkenése.	Intézkedési tervek készítése, rendszeres felülvizsgálata a hiányzásoknak	Az intézmény vezetője	Folyamatos	A hiányzások 5 %-kal való visszaszorítása	A hiányzások országos átlag alá szorítása	A hiányzások további csökkentése (5%).
A magántanulók számának folyamatos figyelemmel kísérése	Csak az igazán indokolt és a tanuló javát szolgáló esetben legyen engedélyezett.	Intézkedési tervek készítése, rendszeres felülvizsgálata a hiányzásoknak.	Az intézmény vezetője	Folyamatos	Csak igazán indokolt esetben kaphat egy tanuló magántanulói státust.	Csak igazán indokolt esetben kaphat egy tanuló magántanulói státust.	Csak igazán indokolt esetben kaphat egy tanuló magántanulói státust.

Középfokú oktatási-nevelési intézmények esetén

HELYZETELEMZÉS MEGÁLLAPÍTÁSÁRA VALÓ HIVATKOZÁS	CÉL	INTÉZKEDÉS	FELELŐS	AZ INTÉZ- KEDÉS MEGVALÓ- SÍTÁSÁNAK HATÁR- IDEJE	AZ INTÉZKEDÉS HATÁSÁT MÉRŐ INDIKÁTOR RÖVIDTÁVON	AZ INTÉZKEDÉS HATÁSÁT MÉRŐ INDIKÁTOR KÖZÉPTÁVON	AZ INTÉZKEDÉS HATÁSÁT MÉRŐ INDIKÁTOR HOSSZÚ- TÁVON
Az évfolyamismétlők száma magas egyes intézményekben.	Az elégséges tudás birtokában az évfolyamismétlések számának csökkenése	Okok feltárása Elemző munka Intézkedési terv Eredmények visszacsatolása	Intéz- mény- vezető	Folyamatos	Az okok feltárásra kerülnek, az intézkedési terv elkészül.	Az évfolyam- ismétlők száma csökken.	Az évfolyam- ismétlők száma tovább csökken.
A 250 óránál többet hiányzó gyermekek aránya egyes intézményekben magas.	A hiányzások számának csökkenése.	Intézkedési tervek készítése, rendszeres felülvizsgálata a hiányzásoknak	Intéz- mény- vezető	Folyamatos	A hiányzások 5 %-kal való vissza- szorítása.	A hiányzások országos átlag alá szorítása.	A hiányzások további csökkentése (5%)
Szükséges áttekinteni a tanórán kívüli támogatási formákat.	Bővüljön az intézmények tanórán kívüli támogatási formáinak kínálata.	Folyamatos bővítése a tanórán kívüli programoknak és az ehhez kapcsolódó támogató formáknak	Intéz- Mény- vezető	Folyamatos	Nő a különböző programok- ban résztevők %-os aránya.	Nő a különböző programokban résztevők %-os aránya.	Nő a különböző programokban résztevők %-os aránya.
Az országos kompetenciamérés eredményei elmaradnak az országos átlagtól.	Javuljanak az iskolai eredmények.	Egyéni tanulási utak támogatása, a rendszernek a kiépítése. Tanulási stílus megismerése és	Intéz- mény- vezető	Folyamatos	Az iskolai eredmények a helyben megjelölt értékkel javulnak.	Az iskolai eredmények a helyben megjelölt értékkel javulnak.	Az iskolai eredmények a helyben megjelölt értékkel javulnak.

		ehhez kapcsolódó differenciált tanórai szervezés. Változatos módszerek alkalmazása.					
Az intézmények informatikai eszközei száma a tanuló/ gép arányt nézve alacsony.	Bővüljön a számítógéppark Internet eléréssel	Pályázatok és egyéb források figyelemmel kísérése.	Intézmény-vezető, fenntartó.	Folyamatos	Nő a számítógépek száma és javulnak a gépek minőségi mutatói.	Nő a számítógépek száma és javulnak a gépek minőségi mutatói.	Nő a számítógépek száma és javulnak a gépek minőségi mutatói.

3. Megvalósítás

CÉL	FELADAT	MÓDSZER/ESZKÖZ	FELELŐS	GYAKORISÁG
Minden fenntartói érintett dokumentumban érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és az esélyegyenlőségre vonatkozó kötelezettségek és a program célkitűzései.	A közoktatási intézmények működését és pedagógiai munkáját meghatározó dokumentumok és a közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumok vizsgálata.	Dokumentumelemzés	Esélyegyenlőségi felelős (külső szakértő bevonásával).	Az esélyegyenlőségi terv elfogadása után és a dokumentumok módosításakor.
A folyamatos visszacsatolással és az értékeléssel az egyenlő bánásmód és esélyegyenlőség elveinek folyamatos érvényesítése.	Az értékelés, visszacsatolás megtervezése.	Munkaterv készítése és az ütemezett feladatok végrehajtása.	Esélyegyenlőségi felelős	Évente
Felkészült szakemberek döntéshozók, tisztségviselők, intézményvezetők az érintett területen.	Továbbképzések, konzultációk, fórumok szervezése.	Szakemberek meghívása.	Esélyegyenlőségi felelős	Évente

4. Monitoring és nyilvánosság

CÉL	FELADAT	MÓDSZER/ESZKÖZ	FELELŐS	GYAKORISÁG
Az eredményesség megállapítása.	Az intézkedésekhez kapcsolt indikátoroknak való megfelelés mértékének megállapítása.	Az adatok feldolgozása.	Intézményvezetők és a fenntartói esélyegyenlőségi felelős	Évente az éves beszámolók részeként adott szempontsor alapján.
Minden érintett megismerhesse a programban rögzítettek teljesülését.	Az éves eredmények közzététele.	Intézményi fórumok, lakossági fórum, az önkormányzat, illetve az intézmények honlapjai, helyi sajtó, intézményi hírlevelek.	Intézményvezetők és települési esélyegyenlőségi felelős.	Évente egyszer, de jelentős események esetén többször is lehet.

5. Konzultáció és visszacsatolás

A megyei közoktatási esélyegyenlőségi terv a Hajdú-Bihar Megyei Önkormányzat által fenntartott intézményeket érinti.

A Hajdú-Bihar Megyei Önkormányzat vállalja, hogy a tervet a közgyűlési elfogadás előtt széleskörű konzultációra bocsátja. Ennek érdekében

- fórumokat szervez a közoktatási intézmények vezetői és dolgozói, valamint szakmai és társadalmi partnerei számára a terv és várható eredményeinek megismertetése érdekében,
- a partnerek véleményeit jegyzőkönyvvel dokumentálja, és az észrevételeket, amennyiben nem ütköznek a terv alapgondolatával, a terv megvalósítása során felhasználja.

Szankcionálás

Amennyiben a fentiekben leírt megvalósítás, az évi monitoring, az önértékelés során arra derül fény, hogy a vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, az önkormányzat

- elemzi az okokat az érintettek és szükség esetén külső szakértő bevonásával,
- megállapítja a felelőségeket,
- intézkedési tervet készít.

A közoktatási esélyegyenlőségi tervben foglaltak a 2003. évi CXXV. törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról – alapján készültek, így szándékos be nem tartásuk, illetve akaratlagos hátráltatásuk e szerint kerül elbírálásra.

Záradék:

A közoktatási esélyegyenlőségi tervet a Hajdú Bihar Megyei Önkormányzat Közgyűlése 2008. november 28-ai ülésén megvitatta, és elfogadta.

.....
a megyei közgyűlés elnöke